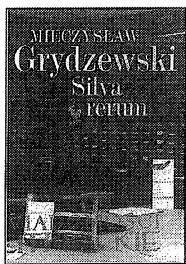

Grydzewski jako Silva

Był legendą – chyba bardziej za życia niż po śmierci. Mimo że emigracja wojenna dołożyła niemało starań, by pamięć o Mieczysławie Grydzewskim (Grydzu, Mieciu...) przetrwała, to wydaje się, że Polska Ludowa dość skutecznie pamięć tę – w odniesieniu do Grydzewskiego na obczyźnie – zatarła. Dziś redaktor „Wiadomości Literackich”, „Wiadomości Polskich, Politycznych i Literackich” oraz „Wiadomości” i innych czasopism bliżej znany jest tylko wąskiemu gronu badaczy, krytyków i publicystów.

Natomiast w szerszej świadomości społecznej Grydzewski nie funkcjonuje w takim stopniu jak Jerzy Giedroyc. Swoistym paradoksem jest to, że poza wspomnieniami, biogramami i artykułami twórca i wieloletni redaktor tygodników – które znacząco oddziaływały na polską kulturę literacką (i nie tylko) – nie doczekał się ani jednej naukowej biografii czy też monografii ukazującej jego życie i dorobek.

Najsłabiej rozpoznany pozostaje emigracyjny rozdział działalności Mieczysława Grydzewskiego – w Paryżu i w Londynie, od roku 1939 aż do śmierci w 1970. Jednak coraz więcej nowych informacji o redaktorze i jego warsztacie pracy przynoszą ukazujące się od pewnego czasu zbiory i wybory korespondencji pomiędzy nim a współpracownikami.

Przebywając na obczyźnie, Grydzewski nie tylko organizował kolejne wcielenia „Wiadomości”, był również autorem samodzielnych tekstów, z których najbardziej znane są felietony pisane pod pseudonimem Silva. Prezentowana książka, bardzo starannie wydana przez Iskry, jest 850-stronicowym wyborem felietonów z rubryki *Silva rerum*. Mniejsza część tekstów ukazała się wcześniej w tomie o tym samym tytule, opracowanym przez Jerzego B. Wójcika (1994). Niniejsze wydanie zostało przygotowane przez tegoż edytora i Mirosława A. Supruniuka, który zamieścił tu erudycyjny, pasjonujący esej historycznoliteracki. Wybór felietonów jest również poprzedzony licznymi fotografiami Grydzewskiego i osób z kręgu „Wiadomości”. Dodatkowo publikacja zaopatrzona jest w indeks nazwisk oraz bibliografię źródeł i opracowań.

Felietony redaktora „Wiadomości” to istny las tematów z zakresu historii, literatury i kultury – głównie polskiej lub w polskim kontekście. Silva jawi się w nich jako uważny czytelnik różnego typu piśmiennictwa, tropiciel szczegółów, miłośnik drobiazgów, a może przede wszystkim humorysta. Świadczą o tym zarówno tytuły notatek w rubryce *Silva rerum* – jak choćby: *Dymitr wydaje bankiet*, *Makaron Kochanowskiego* czy *Którzenie* – a także ich tematy. Można tu bowiem przeczytać np. o Mickiewiczu, Krasińskim, szlachcie, Żydach, carach, jak i... klozetach oraz bidetach. Warto podkreślić, że pomiędzy rozważania historyczne Grydzewski wplatał dygresje na temat bieżących wydarzeń społeczno-politycznych.

Tom *Silva rerum* obejmuje bardzo obszerny i reprezentacyjny wybór felietonów z lat 1948–1969. Pod każdym tekstem widnieje rok i numer tygodnika. Dołączenie objaśnień rzeczowych zapewne odstraszyłyby szerokie grono czytelnicze, do którego jest adresowana ta książka. Podobnie wygląda wstęp – również pozbawiony przypisów. O ile taki zabieg jest zrozumiały i wynika najprawdopodobniej z przyjętej konwencji edycji, o tyle można by oczekiwać noty edytorskiej informującej o podstawie tekstowej (czy zachowały się jakiegokolwiek rękopisy lub maszynopisy felietonów?) i zasadach wydania (czy dokonywano modernizacji pisowni i interpunkcji?). Wiadomo bowiem, że redaktor „Wiadomości” wprowadzał specyficzną adiustację i korektę publikowanych w tygodniku tekstów. Niewątpliwie, poznanie sposobu opracowywania felietonów do druku byłoby inspirujące dla czytelników-badaczy, a szczególnie – edytorów.

Przygotowany przez Wójcika i Supruniuka tom felietonów Grydzewskiego jest nie tylko książką fascynującą samą w sobie, ale stanowi również istotny krok w stronę wciąż niewydanej monografii.

Marcin Lutomiński

Mieczysław GRYDZEWSKI, *Silva rerum*, wybór i opracowanie Jerzy B. Wójcika, Mirosław A. Supruniuk, Wydawnictwo Iskry, Warszawa 2014.

Waligóra:
Praktyki zawodowe nauczycieli

Ratajczak, Kleiber:
Budżet nauki 2015

Halicki, Kowalski:
Po raporcie NIK

FORUM AKADEMICKIE

2

Luty 2015
18,99 zł (VAT 5%)

Mniej do podziatu

str. 16-17

Walczyk:
Elbląski system praktyk

Kamasa:
Kosztorys wniosku do NCN

Szymańska:
Umysły zwierząt

